

Petrus mo surat ahana

1 Suratna an kitak de ëKristen gwen wenya ebe mae hap, Simon onakon– mensa hen “Petrus”kum nen gweblananke. Asa Yesus Kristus Zën dam tasiki– zëre mo nganak de syal gwe-gwen hapye.

Dawem kitak! Yesus Zen Zen– nësa de ngaya tabin hip de Zini. Hen Zen nëno mae mo Alap. Zen Bi zem Alap mo nwenak lalak enkam gwë gweka, zen in zep hëndep nësa ngaya tabirki. Nëbe mae hap mensa Alap Yesus Kristussu dikim taibliblan hap dena golzimki, zen sërkam de ailya gwibin tanganna, hen nen desa apdenake urensi’in.

² Zep Alap han nëre mae mo Teipsinni Yesus hun Zen diki Zen sa sërkam de kwasang-kwasangna Zënaka de tame son wenya nëbe mae hap ol gwizimdi. Hen nen zëre nik mo taha terenak esa lowehe gwer.

³ Alap Zen mae hap nësa kwang guludaka: Zëre mo ngatannak hen ailya gwibinnik dikim hëndep denaban lowehe gwen hap. Zep Zënaka de tame tan wenya nëbe mae hap, Zen mes zëre mo sërkam de sosonna sowehen tangankam golzimki– nen dikim zëre mo nwenak de étal gwesinkim ëliwehe gwen hap denaye. ⁴ Nen dikim kirekam ëliwehe gwen hap, Zen zep gu-gubiridan ola nëbe mae hap dohonse gulzimki– sërkam de ailya gwibin tangan naka. Zep nen de desa kitak gwirensinkim, zen dekam sa Alap mo Enhona nëbe mae hap sosonna mam gul gwizimdi, hen nen dekam esa auhu-kamanak de hole-hle nakon ëhil gwe hana gwer. Sap zen zen syauk sun de ora san dep nësa da tabiridahal gwenan.

⁵ Zen in zep syal-syalkam emki ëalp gwe-gwen– dawemkam dikim Yesussu de taibliblannak étatete gwen hap. Étatete gwen hap de syala, zen a kirekam moye:

Nonol tanganna dam-dam enkam em gwën.

Zao anakan de kles son hap denaka em tawa gwibin,

“An dawemna. An karekna.”

⁶ Zao enaka em zerinik gwe-gwen.

Zao kareksa de goltowen maenak tatem em zaun.

Hen Alap en hon em tal gwesin.

7 Hen ahana, Kristen bose omka em kwasang gwibirida gwen.

Zao hen ahana, kĭtak de zi bose omka em kwasang gwibirida gwen.

8 Kirekame lowehe gwe'ak, dekam Yesussu de taĭbli-blannak esa ĕtatete gwe zaher, zep hĕndep molye kareknak altĭnk. Hen aha zi mo nwenak dekam sa anakan wet sol, "Zini an eiwa mes tangan Yesussu tame dak, hen mes hli-hli dasĭk." 9 Hwĕna kirekam men zen de ĕgwĕ srĕm gwe'ak, zen toton bĕjen. Kirekam de zini nwenā mes ĕhwalen-hwalen gwĕk, hĕndep ahakon mes tangan ĕhaĭ gwĕk. Sap kire zini, Yesus mensa nĕsa karek-karek nakon ngan tasibirki, zen hom desa enlala nei gwibirin.

10 Hwĕna zen zep, aya-wal oso-wal, emki enlala syal-syala ban Yesussu de taĭbli-blannak ĕtatete gwen. Zen dekam esa ere mae mo enhonak anakan tame ul gwer, "Eiwa, asa mes Yesus kwang taka hen dam tasĭkĭ." Dekam em molye eiwa de ora nakon ĕsyan nahla gwĕk. 11 Hen dekam nĕsa de ngaya tabin hip de Teipsĭn Zini Yesus Kristus sa ngatan zi mo lang nakon isrip-sri naban nĕsa lup gulin gwera– zĕre mo ĭrĭk gĭnnĭk dikim hĕndep denaban lowehe gwen hapye.

12 Sap eiwa, em mese kĭtak insa tawa eibik, hen Alap onakore ol dawemnak tateme ĕzau'un, hwĕna ĕe nama asa kirekam emsa enlala sobirida gwer. 13 ĕe de nama tim niban okamanak awe emsa golĕgwei inen dannak, zen ano syal–kirekam de emsa enlala sobirida gwen hap denaye. 14 Sap ĕe tawana: ĕe nabakam asa sopna alsĭl– men kirekam Bian Yesus asa hamal hap gu-gublu halkaye.^a 15 In zebĕ anakan alp gwe-gwe'an, "ĕe de are mo walassa hli yuludankam, zen bap zen Yesussu de taĭbli-blān hap de ola ansa eititi gwibin."

Mae hap de ol: Alap onakore ol dawemna mensa ĕsane gwe-gwĕk, zen eiwa tanganna.

16 ĕe men kimĕ emsa anakan enbirida gwĕk, "Bian Yesus Zen zĕre mo sosen yawala ban sa gollwahal zala," zen zi mo yasik tabin ol enlala gwibinsi homĕ kirekam ayang ul gwizimk. Sap ĕe are mae mo nwekamĕ Yesussu hla lak– in kim kwatapnak ngatan zi mo lang nakore ngatanna wale ta zakye. 17-18 In kim

^a1:14 Yoh 21:18-19, 2Kor 5:1

zë asa golëlowe he'anaka, ëe dekam are mae mo ikimë ngatan zi mo lang nakore ola ësak– Teipsin Zini Alap kim Tane zem insa boltere ta'ankaye. Alap dekam anakan gu aneka,

“An are mo Tane– are mo dang tininak de tanganna.

Ama tangan sam gwesik gweblanan.”^b

¹⁹ Zen in zep, mensa Alap mo ol ayang gul gwen zini Yesus hup dena hamal hap nen gubirida gwek, zen bëjen zalta dep lwa kinin. Zëno mae mo ola zen okama kawesinnik awe men kiye– lampu ngatanna. Zep desa enhonak em lone gwen– hëndep Yesus mo lwa halzan yaklanak de hatak. Zen yakla nwe de hata sezan makan sa lwahal zala. Zen dekam sa zëre mo tim nikore ngatankam eno mae mo enhona ngatan tabir-zim zira. ²⁰⁻²¹ Nonol tanganna emki ansa enlala gwe-gwibin: Zini mensa Alap mo hamal hap de ola ayang nul gwek, zen auhu-kama zi mo dwam gwibin sin hom ayang nul gwizimk. Zen hwëna Alap mo Enho ing gwe hebirida gweka, zep ki ëton gwek. Zen in zep, mensa zen ale nul gwek, zini bëjen desa zëre en mo enlalakam totoresa dam gulsun. Zen diki Alap mo Enho de ing gwe heblankam de dam gulsun.^c

**Mae hap de ol: Yasik tabin hip de zini sa ebon
mae bitï gwer, hwëna Alap sa karek tabiri.**

2 Orep Yahudi bong-bongna kim lowehe gwek, dekam yasik tabin hip de zini man hen zëre mae mo ngirin nikon ësaltil gwek. Zen zep anakan boton da gwibik, “Ëe an Alap mo olsa de ebe mae hap ayang gul gwizimdin hip de zi.” Zep kirekam de zini sa hen angkam ebon mae onakon ësaltil gwer. Zen aningkim sa zëre mae mo tawa tabinni mas nul gwer, hëndep ahakon zëno mae mo ol san de ang tankam sa syauk sun dep de ora san ang ta gwer. Teipsin Zini Yesus Zen mes Zënaka zerguku– zini insa dikim sap ngaya tabin hip. Hwëna zen anakan sa ëgu gwer, “Kristus ensa de blol gweblanna hom sowe he'an. Diki syala ansa em mas gun.” Hwëna Alap nabakam sa desa timbwas tabiri.^d ² Sap eiwa kirekam, hwëna zini beyakam sa zëno mae mo hole-hle san dep de yasik tabin ola in san ang ta gwer. Zen zep sa hwëna ëKristen gwen srëm wenyä tingare Kristen zini nësa anakan nenbirida gwer, “ëKristen

^b 1:17-18 Mat 17:1-5, Mrk 9:2-7, Luk 9:28-35

^c 1:20-21 2Tim 3:16, 1Ptr 1:11 ^d 2:1 Ul 13:1-5, Mat 24:11, 24:24, Yud 4

gwenkam, dekam hwëna karekkam lowehe gwenan.”³ Yasik tabin hip de zini in te-ala hap de hole-hlena. Zen zep sa totore olkam emsa tawa da gwibir– em dikim te-alasa zer gwizimdin hip. Hwëna Alap zëbe mae hap de syauknu orep mes hamal tazimki. Zen de timbwas gun nukon molya ëheya-hya gwek, sap nen toton banakan dep?– Alap mo nwe nakon de ëani-ning gwen naye!^e

⁴ Sap Alap zëre mo dam taha nakore zini, zen hen Alap mo jala hlaunkum. Zen kim ahakon orep tangan ëkarek gwek, Alap hom dekam desa kwasang gwibiridaka. Zen hwëna hëndep de juwen zi hip de bwi kawesinnik yal gul neka. Hëndep zen nama zë kama hul kawesinnik iwe lowehe gwe'an– hëndep aumwa hap de klis gun hup de yaklanak de hata'ak. ⁵ Hen orep de ëpba bongna Nuh kim golëgwë gweka, dekam de zini hen ki Alap mo jala hla nuk. Dekam Nuh sap Alap hon dikim ëtal gwesin hip de olkam tonbirida gweka, hwëna dekam de zini in hen hom Alapsa daïbliblak. Zep hëndep ho namwakam karek tabirki. Hwëna Alap Nuh zëna en naka we wal walas zem tuju enkam desa en zep ngaya tabirki. ⁶ Dekam etan ki hen kirekam lwak, ë yawal darena Sodomk hen Gomorak. Desa hwëna syaukkum timbwas soka, hëndep man tangan nahwasdek. Alap ë darena insa ol tan-tan makan tehaka– nësa dikim anakan gubiridan hap, “Zini men zen Asa baes në gweblanan, an kirekam sa hen zëbon mae onak jower.”

⁷ Dekam Alap Lot Bak ensa ngaya taka, sap zen zen en zëre mo nwenak dam-dam enkam gwë gweka. Zen kim zëwe de zini kahalo ennak de lowehe gwennak kara ta gwibirki, hen kirekam-kirekam karek gulin halasen gwennak, zëno enlalana man tangan dowebla hana gweka. ⁸ Lot Bak zëna enna enho dawemna. Hwëna zen mwin-mwankam karek gol gwen zi mo ngirinnik gwë gweka. Zep desa de nwekam kareksa de syal gwibinnik hlauluda gwenkam hen ikim de sane ta gwibinkim, zëno enhona man tangan dowebla hana gweka. ⁹ Zen in zep man tangan dam gwesinin: Alap mo sosonna ki– Zënaka de betek weblan zisi de tin hip de karek nakon gwiswe sone gwen hap denaye. Zëno sosonna hen ki– karek gol gwen zisi de bwi kawesinnik yal gulne gwen hap denaye. Zen zao sa lowehe gwer– hëndep aumwa hap de klis gunnuk de hata'ak. ¹⁰ Nonol

^e 2:3 2Kor 2:17, Ibr 10:31

tangan men zen zère mae mo auhu-kama tim nikore hole-hle san ang ta nasen gwenan, hen men zen Alapsa de betek gweblanna baes ta gwenan, zen desa sa kirekam gweibiridala.

Yasik tabin hip de zini in zëna-zënana hen bolte-boltena. Zep zen hom ngatan zi mo langnak de wenyaka de lamang tabin hip äairi gwenan– sap Alap Zëna, Tane zem Yesus, hen zère mo Enhona, hen sap zère mo dam taha nakore zi maesa de lamang tabin niye. ¹¹ Hwëna sap diki Alap mo dam taha nakore zini in, zen zen– sosen tangan wenyaye. Hwëna nësa in zen yasik da gwibirin, zen sosen naka hom. Alap mo dam taha nakore zini in, zen sap ki zi mo karekna Alap hap noltrë gweblanan, hwëna zëbon mae onakon ol lamang ola hom mae wet so gwenan. ¹² Hwëna yasik tabin hip de zini in, mensa zëna tame nul srëm gwe-gwenan, zen desa man lamang nul gwenan. Zen enlala srëm tanganna– men kiye, gwenya. Gwenya zen mae en hap ki lowehe gwenan: Zi de tahyo gwen hap hen tamera gwen hap. Yasik tabin hip de zini in hen kirekam. Zen timbwas tabin en hap ki lowehe gwenan. ¹³ Zëno mae mo yasik tabinni in, zen dekam hen zi dawem-dawem hap karekna nol gwizimnin. Zen in zep sa Alap sërkam de kareknak kang gulu. Zen in kwae naban! Zen man ësam gwesik gwenan– damnak de kirekam-kirekamsa gulin hala seranna. Hwëna karekna insa de ber-ber gunkum, zen man Kristen zi dawem naban de apdekam tembane tan hap ësam gwesik gwenan– aha zi mo nwenak dikim anakan ënwe-mase gwen hap, “Zen an hen zini dawemna.” ¹⁴ Hwëna zen kahalo enlala naban ëkaratda gwenda gwenan. Zen hom kareksa de hole-hle gwe-gwibinni ëblalen gwe-gwenan. Ètatete gwen srëm wenyaya, desa man karek san dep wan-wan da gwibirin. Kirekam de zini mes hen te-alasa de zère mo boton nakon gulin gwen hap de orana dam dasindak. Zen zep sa Alap heip gulu. ¹⁵ Yasik tabin hip de zini in mes ora dam-damna baes nëblak, zep hëndep gwa san dep ësyalhek– men kirekam hen Beyor Bak mo tanena Bileyam Bak syal hekake. Bileyam in hen man zère mo tawa tabin karek nakon de te-alasa gulin gwen hap hole-hle gwe-gweka. ¹⁶ Hwëna zen in zep Alap damnak dei yul gubluka– zère mo keledaina in kim oranak owas hap zi olkam jalse gweblakaye, dekam de zère mo mamakkam de syala insa baes gwibin hip.^f

^f2:16 Bil 22:1-35

17 Yasik tabin hip de zini in, zen men kiye– dobe jop dan enna. Zi de ë nakon akenna tim gunkum, “Dobena ki.” Hwëna hom tol. Zini in hen o ìl tì gwen srëmnak de okawen makan. Okawensa de hla tankam dekam de anakan syal-syal gwen, “Namen sa ona ìl tìla.” Hwëna hom tol. Zini in hen kirekam: Èse hlaludannak dekam kíl tìbinkim, “Zini an dawem-dawemna.” Hwëna Alap mes zëbe mae hap bwina sërkam de kawesin tangan naka hamal gul guzimki. 18 Yasik tabin hip de zini, zen hen anakan ëgwë gwenan: Zëre mae mo boton olkam zënaka bën-jana da gwibirin. Hen men zen sap ora gwa-gwasa de hli tan hap ëalp gwe-gwe'an, hwëna yasik tabin hip de zini in zol makare naka eiyas da gwibir-zimnin– anakan de gubirida gwenkam, “Haen, nen de kirekam nère mae mo hole-hle san ang ta gwenkam, Alap molya nësa husus gwibiridaka.” Hëndep dekam zep etan auhu-kama hole-hle san hen kahalo san dep nolëlwandahal gwenan. 19 Zen anakan kíl níl gwenan, “Nen mese Kristen zi mo kirekam de lowehen nakon ëhíl gwe hanak. Nen tahalebin srëm nike lowehe gwenan.” Hwëna auhu-kama hole-hlena mes tahalebik, sap zëre mae mo hole-hlena in zen síl tìbirhal gwenan. Sap tingan men zen zëre mae mo hole-hle san ang ta gwenan, hwëna hole-hle enlalana in mes zëno mae mo enhona al tak.^g

20 Kwasang tol! Diki ngaya tabin hip de Zini Bian Yesussu de tame tankam nen eiwa ema auhu-kama hole-hle nakon ëhíl gwe hana gwenan. Hwëna men zen Yesussu de tame tan nakon etan desan dep lwan dahal gwenan, ki zen banakan molya etan hulenna in kon wet so gwëk, hen zen mes tangan zëre mae hap de karekna mam nuk.^h 21 Eiwa, kwasang tol! Zen ora dam-damsa de tawa gweblan srëmkam de tinní maka ësäm gwesik. Dekam Alap molya sërkam karek tabi'inam. Hwëna zen mes Alap hon dikim ëtal gwesin hip de orana tawa nëblak, hwëna man desan en de ang tan hap baes tak. 22 Zep men kirekam zini ëgu gwenan, zen zëbe mae hap dakastilzim'in– anakan mensa ëgu gwenanye, “Lwana u sang-sang hap de wëk gwenkam, zën sa etan twenblala.”ⁱ Anakan hen ki ëgu gwenan, “Gwe zahona sap esa hokam ngan tasilí, hwëna eitinak sa etan tal hera.”

^g2:19 Yoh 8:34, Rom 6:16-17 ^h2:20 Mat 12:43-45, Ibr 6:4-6

ⁱ2:22 Ams 26:11

**Mae hap de ol: Yesus sa etan zi mo
tame gun srëmnak lwahal zala.**

3 Ano dang tīnīnak de aya-wal oso-wal, suratna ansaē ebe mae hap ale gulzim'in, dekam mesē suratna ebe mae hap dan sozimnin. Sap ēe eno mae mo enlalasa dikim ēse ta gwizimdin hibē dwam gwe-gwe'an– enho kles gwesin srëmkam ekakim lowehe gwek. ² Zep men desa Alap mo ol ayang gul gwen zini orep nen gubirida gwek, hen men desa nēsa de ngaya tabin hip de Teipsinnī Yesus nēsa gubirida gweka, desa bahem eititi gwibin. Yesus mo dam tasibin zini, ēe mesē desa ebe mae hap ayang ul gwizimk, hen angkam ēe, Petrus, mesē enlala sobiridanna emsa dan sozimnin.

³ Nonol tanganna ansa emki enlala gwe-gwibin: Aumwa hap denak zi mo hole-hle enlalana sa tangan taman kinī gwera. Hen dekam emsa sa anakan swrē da gwibir, ⁴ “Em ema ēkil gi'in, ‘Yesus sa etan lwahal zala.’ Hwēna nonol men zen sap daīblīblak, zen mes nama de sap ēsbla tine gwennak hēndep juwesik. Alap kim okamana ansa yang gulsuku hēndep angkam, kina ki banakan mae man wet gweš'i'in!”^j ⁵ Hwēna zen hom ola ansa de enlala gwibin hip ēdwam gwe-gwe'an: Nonol lone sennak Alap ngli naban okama naban am ol-gun enkam yang sosuku– hina kim kles son hap gubirki hen otdē weyana kim aha-erenak de tagal gwesin hip gubirkiye. Okamana an dekam zep hatasek. ^k ⁶ Dekam zep hēndep weyakam orep de okamana insa timbwas gulku– ho namwa yala insa kim hatan hap gubirkiye. ⁷ Hen kirekam sa etan Alap angkam de okama naban ngli naban ol-gun enkam timbwas sola. Dekam hwēna syaukkum sa. Zen angkam kirekam de hen timbwas son hap lam so'ara– aumwa hap de klis gun hup de yaklana iwe kim de hata'akye. Zen dekam sa hen syauknu inkam Zēnaka de betek gweblan srēm wenya insa timbwas tabiri.

⁸ Hwēna aya-wal oso-wal, ansa bahem ēeititi gwibin: Bian Alap hom zi mo kim yakla naban ben naban aīt gwibirida. Nēno mae mo aītbankim seribu tahunna, zen hwēna Bian hap san de aha-ere yaklana kiye. Bian mo aītbankim yaklana aha-en, hwēna nēbe mae hap holona seribu tahun. ^l ⁹ Bian hom zēre mo gu-gubiridansa de syal gwibin hip holo gwe'ara– men

^j3:4 Mat 24:48-51, 1Tim 4:1, Yud 18 ^k3:5 Kej 1:6-10 ^l3:8 Mzm 90:4

kirekam zini anakan tim nul gwenan, “Yesus ba hap hata srëm gwe'ara?” Hwëna Zen kwasang tol hap nësa eissibirida'ara–nen dikim sap nëre mae mo karek-karek nakon ëhalen hap. Zen hom aha mae nik de tïn hïp dwam gwe'ara. Zen hwëna kitak de ëhalenkam de ëngaya gwen hap sap dwam gwe'ara. ^m 10 Hwëna Bian Yesus mo lwa halzan hap de yaklana, zen sowë zi mo kim sa lwal. Dekam nglina auku mamkam de tadre gwen naban sa jek-jak nër. Hëndep dekam sa yakla nwena, keisni, hen benna ëhwasder– hëndep okamana hen zi mo syal gwibin kire-kirena kitak. Banakare maena molya lwak. ⁿ

11 Zep kirekam insa lwa'an, nen de deban ëtimbwas gwen srëm hap, a kirekam nen ëliwehen: Dam-dam enkam nen lowehe gwen– Alap en hon de ëtal gwesïnkim. ¹² Deban salok-salokkam nen anakare enlala naban lowehe gwen, “Diki namen de Yesus hata zankam airis tangan.” Aumwa hap de yaklanak nglina an sap sa hwasdera, hen keis maena sap sa sal-sal hap ëho gwer, ¹³ hwëna nen okama ëse naban ngli ëse nabane kara ei gwizim'in– men kirekam Alap hamal hap nësa gu-gubirida gwekake. Zëwe dam-dam enkam de lowehe gwen en nik sa bitï gwer. ^o

14 Zen in zep, aya-wal oso-wal, sap nen ema kirekam ngein sin dep dena insa kara ei gwibi'in, zep nen dawem enkam ëalap gwe-gwen– dekam de zëre mo nwenak enlala karek-karek srëmkam hen ëkun gwen srëmkam lowehe gwen hap. Kirekam de lowehe gwenkam, ki nen zëre mo taha terenak esa lowehe gwer. ¹⁵ Hen nen ki Bian Yesus mo lwa halzan hap de yakla hap anakan ëenlala gwe-gwen, “Zen sap sa holo gwera, sap ahakon zen dekam sa hen ëngaya gwer.” Alap mes nëno mae mo dang tininak de ayana Paulus hup enlala blala zerblaka, zen in zep hen kire hap dena ^p ¹⁶ tïngare zëre mo suratnak nëbe mae hap ale gul gwizimki. Zëno suratnak hen ki– olk san de enlala nabare naye. Yesusu de taïbli'blannak de ëtatete gwen srëm wenya hen tame gun srëm wenya zep desa karekkam dam nulsuk gwenan. Zen hen Alap mo aha ol ale gunnu kirekam hen totores a srip gulsunkum namblak nul gwenan, hëndep ahakon zep hëndep syauk sun dep de ora san lwan dahal gwenan.

^m3:9 1Tim 2:4 ⁿ3:10 Mat 24:29, 24:35, Luk 12:39, 1Tes 5:2, Why 16:15

^o3:13 Yes 65:17, 66:22, Why 21:1-8, 21:27, 22:14-15

^p3:15 Rom 2:4, 1Tes 5:4-11, 2Ptr 3:9

¹⁷ Zep ano dang t̄in̄inak de aya-wal oso-wal, ēe in zebē hamal hap suratkam emsa enlala sobiridal. Zen in zep salok-salokkam em lowehe gwen. Karek gol gwen zi mana emsa gwasan dep s̄il d̄ibirhal gwenank. Sap em mese Bian onak ētal gwes̄ik. Dekon ema hwēna alt̄ilink. ¹⁸ Diki n̄esa de ngaya tabin hip de Zini Bian Yesus Kristussu de tame tankam hen kwasang-kwasang zemka de tame gunkum em ētatete gwe zahen.

Dikire z̄eno bosena angkam hen h̄endep denaban teip nulsuk gweblak. In eiwa.